

Nr 511

Av herrar **Mattsson** och **Berndtsson**, *angående trafikundervisningen för skolungdom.*

Med tanke på att våra dagars skolungdom vistas mycket ute i trafiken och där utsätts för stora risker och att det kan förväntas att det övervägande antalet medborgare i unga år kommer att begära tillstånd att framföra motorfordon, bör enligt vår mening grundskolan ha som målsättning att undervisning i trafik-kunskap ger kunskaper som motsvarar det teoretiska förarprovet för körkort för bil. I en del kommuner bedrivs glädjande nog en intensiv trafikundervisning i skolan, medan den på andra håll måste anses vara alltför begränsad. Orsakerna till dessa variationer är flera.

Den av skolöverstyrelsen hösten 1968 bildade arbetsgruppen för trafikundervisning i skolan, TRUSK, synes oss behöva ett omfattande stöd från såväl staten som kommunerna om den på ett nöjaktigt sätt skall kunna åstadkomma resultat.

En av anledningarna till variationerna i meddelandet av trafik-kunskaper är att många lärare anser sig sakna tillräckliga kunskaper för att meddela trafikundervisning. Därför bör TRUSK inrikta sitt arbete på att trafik-säkerhetsfrågorna blir beaktade i såväl lärarutbildningen som i lärarfortbildningen. För att det verkligen skall bli effektivitet i trafikundervisningen krävs att det inom åtminstone varje rektorsområde och helst vid varje skolenhet finns en kunnig, intresserad och lämplig lärare som är ansvarig för denna undervisning. Med tanke på frågans stora vikt synes det oss även vara i hög grad önskvärt att det vid varje länskolnämnd finns en trafik-konsulent som såväl stimulerar som övervakar denna verksamhet.

Läraren bör kunna anknyta undervisningen till elevernas egna erfarenheter, till trafikförhållandena i hemorten och till aktuella händelser som förmedlats genom massmedia. Trafikolyckornas följder i fråga om dödsfall, mänskligt lidande och stora materiella förluster måste innebära att eleverna förstår att trafikundervisningen är nödvändig och att varje trafikant hur han än färdas måste ha betydande kunskaper om trafiken.

Trafikfrågorna måste aktualiseras i den gymnasiala skolan långt mer än som nu sker. Här måste trafikundervisningens teoretiska moment givetvis fördjupas. Med tanke på att det här rör sig om äldre elever måste ämnen

som trafikpsykologi, ansvarsfrågor, alkohol och olyckor samt nyheter i trafiklagstiftningen tas upp i ökande omfattning.

Betygsanteckningar eller intyg angående genomgången trafikundervisning bör införas.

Även om teoretisk undervisning och teoretiska studier är både värdefulla och nödvändiga är det angeläget att det också ges eleverna möjlighet att praktiskt tillämpa de inhämtade kunskaperna. Färdighetsövningar är så väsentliga, då det gäller trafikundervisningen, att alla möjligheter att anordna dylika bör väl tillvaratagas. Dessa övningar måste anknytas till realistiska problem. Då får eleverna större möjligheter att såväl se som förstå behovet av enhetliga och trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder. Tillämpningsövningar måste förekomma i avsevärt större omfattning än som nu sker. Det är givetvis önskvärt att dessa övningar förläggs till en realistisk trafikmiljö. Då det torde vara svårt att under hela undervisningstiden förverkliga detta behövs trafikövningsplatser för skolungdomen. Sådana saknas i allmänhet. I stället blir det skolgården som blir övningsplats, vilket inte synes oss vara en tillfredsställande anordning. Undervisningen blir också där alltför teoretisk och ger inte de önskvärda färdigheterna i trafiken eller förståelse för trafikens funktioner. Inte heller tycks det gå att där tillräckligt inskräpa respekten för bestämmelser eller att få förståelse för betydelsen av vänlighet och hänsyn i trafiken.

Att anlägga trafikövningsplatser såsom fasta anläggningar är givetvis förenat med stora utgifter. Med tanke på de väldiga utgifter som trafikolyckorna åsamkar såväl den enskilde som samhället måste det dock anses som väl placerade medel. Enligt vår mening bör staten genom särskilt bidrag stimulera kommunerna att anlägga trafikövningsplatser för skolungdom.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning inom arbetsgruppen för trafikundervisning i skolan och förslag syftande till

1. att grundskolans trafikutbildning skall ha som målsättning att meddela trafikkunskaper motsvarande vad som krävs i det teoretiska provet för körkort för bil;

2. att trafikundervisningen intensifieras inom den gymnasiala skolan;

3. att särskilda betygsanteckningar görs eller intyg lämnas om genomgången trafikundervisning;

4. att en särskilt ansvarig lärare för trafikundervisningen skall finnas i varje rektorsområde;

5. att en trafikkonsulent skall finnas vid varje länsskolnämnd;

6. att stor vikt läggs vid trafikkunskaperna i lärarutbildningen, samt

7. att statsbidrag skall utgå till kommuner som låter anlägga övningsbanor för trafikundervisning för skolungdom.

Stockholm den 27 januari 1970

Lennart Mattsson (cp)

Henry Berndtsson (fp)

Nr 512

Av herr **Nelander**, *angående statsbidrag till pensionering av lärare vid utlandsskolorna.*

(Lika lydande med motion nr 461 i Första kammaren)

Stockholm den 27 januari 1970

Eric Nelander (fp)
